

Bio-energie

Koolzaad: manusje van alles !

Koolzaad. We hoorden er al wel van, maar het blijft in Vlaanderen een vrij onbekende teelt. Enige tijd geleden was Wervel vooral zeer kritisch tegenover die teelt. En biodiesel is sinds enkele jaren een toverwoord - of een 'goochelwoord'? - om duurzame landbouw mee vorm te geven.

Spijtig genoeg is er zeer weinig bio aan die diesel, vermits er nogal wat herbiciden voor gebruikt worden. Maar niemand ligt daar blijkbaar wakker van. We moeten het immers niet eten. Tijdens het voorbije jaar veranderde onze houding ietwat. Of eigenlijk heel sterk. In de marge van de inspanningen die Wervel rond agroforestry en kemp levert, promoot Wervel nu ook de teelt van koolzaad. Wat is er dan veranderd?

Voor de ervaringen van Jan Vanhumbeek uit Bierbeek inspireerden ons. Door een zeer grote zaaidichtheid te gebruiken, net zoals bij kemp wordt toegepast, slaagt hij erin om **koolzaad te telen zonder onkruidverdelgers**. Niet voor biodiesel, maar als sojavervanger, in combinatie met granen en erwten die hij aankoopt. Een simpele formule.

Het **persen** kan op de boerderij met een zeer kleine investering. Nochtans lopen boeren niet storm voor dit idee. Veeakker is op zoek naar sojavrij varkensvlees en wil er

een meerprijs voor betalen. Voorlopig komt dat alleen van bij boer Jan. Niet alleen het varkensvlees levert meer op bij Jan, maar als nevenproduct verkoopt hij PPO, Pure Plantaardige Olie.

Lupinen en erwten behoren ook tot de soja-alternatieven maar hebben veel last van konijn en duiven. En de kempteelt staat in Vlaanderen nog in zijn kinderschoenen. Van al de beproefde alternatieven blijkt koolzaad dus de makkelijkste teelt. Koolzaad kan zowel voor varkens als voor rundvee de nodige extra-eiwitten aanleveren.

Maar koolzaad biedt nóg een troef: als **opstapje naar agroforestry**. De integratie van bomen in de akkers biedt heel wat perspectieven om huidige en toekomstige problemen in de landbouw het hoofd te bieden: erosie, droogtestress, plantenziekten en plagen, CO2-binding,... Zelfs de duiven kan je op afstand houden als je een valk onderdak kan bieden. Als je echter akkerteelten tussen de bomen wil zetten, mag je één iets niet vergeten: het leiden van de boomwortels tot onder de gewaswortelzone.

Een beproefde teelttechniek is **vijf jaar lang winterteelten inzaaien naast de jonge bomen**. Wintertarwe en winterkoolzaad wisselen elkaar hier goed af. En eigenlijk kan koolzaad nog meer opleveren.

Honing bijvoorbeeld: tot meer dan 100 kilo per hectare op zware gronden. Wat zouden de bijen vinden van koolzaad in combinatie met acaciabloesem? Voor de imker biedt zo iets alvast een zekerder opbrengst bij onzekere weersomstandigheden.

Koolzaad kan dus wel degelijk duurzame landbouw opleveren. Het is een kwestie van slim te wezen en de teelt al zijn troeven te laten uitspelen.

Patrick De Ceuster

Basisgroepen Vlaams-Brabant (4/1/07) en Oost-Vlaanderen (20/2/07) verdiepten zich in de sterk opkomende 'energie- en landbouwkwestie'.

**Denk mee rond
landbouw en energie!
De Pededag komt eraan:
op 9 juni !**

In deze krant vind je een tekst rond energiegewassen, die al door heel wat Wervelaars gelezen werd. Maar wij willen daarrond verder werken, naar een interne vormingsdag toe, op 9 juni as. Hopelijk wil je ook meedenken!

Voor alle vragen, één adres :
jeroen@wervel.be

GEET-reactor vermindert verbruik plantaardige olie

Op 4 januari demonstreerde Guy Franck (van het bedrijf Green Energy Creations) in Leuven hoe dieselmotoren kunnen worden omgebouwd om op plantaardige olie te rijden. Die klus kan geklaard

worden voor minder dan €1000.

De uitleg, die voor een aantal aanwezigen weliswaar iets te technisch was, werd nog vervolledigd met een uiteenzetting

over de Pantone- of GEET-reactor. Hoe het komt dat die werkt, is nog voer voor discussie. Het zou te maken hebben met waterdamp en de elektromagnetische eigenschappen ervan, maar het bewijs dat hij werkt